

บทที่ ๕

สรุปผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง “การเสริมสร้างสมรรถนะการบริหารกิจการคณะสงฆ์ ของพระสังฆาธิการ ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดลำพูน” ในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ของการทำวิจัยอยู่ ๓ ข้อ คือ (๑) เพื่อศึกษาสภาพทั่วไปของสมรรถนะการบริหารกิจการคณะสงฆ์ ของพระสังฆาธิการ ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดลำพูน (๒) เพื่อศึกษากลไกการเสริมสร้างสมรรถนะการบริหารกิจการคณะสงฆ์ ของพระสังฆาธิการ ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดลำพูน (๓) เพื่อศึกษาการเปลี่ยนแปลงในการเสริมสร้างสมรรถนะการบริหารกิจการคณะสงฆ์ของพระสังฆาธิการ ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดลำพูน ซึ่งเป็น การวิจัยในรูปแบบเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) และได้ดำเนินการวิจัยโดยการทบทวน เอกสาร ตำรา พระไตรปิฎก และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พร้อมทั้งได้ทำการศึกษาจากการสัมภาษณ์ เชิงลึก (In-depth Interview) กับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการเสริมสร้างสมรรถนะการบริหารกิจการ คณะสงฆ์ ของพระสังฆาธิการ ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดลำพูน โดยสามารถสรุปผลการศึกษา ได้ ดังต่อไปนี้

๕.๑ สรุปผลการวิจัย

๕.๑.๑ สภาพทั่วไปของสมรรถนะการบริหารกิจการคณะสงฆ์ ของพระสังฆาธิการ ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดลำพูน

๑) ด้านการปกครอง การบริหารกิจการคณะสงฆ์ของพระสังฆาธิการ ในเขตอำเภอเมือง ลำพูน มีการทำงานไปตามของ กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ตามทางมหาเถรสมาคม พร้อมกับการสั่งงาน ทั่วไปของสำนักงานเจ้าคณะอำเภอเมืองลำพูน โดยพระสังฆาธิการในเขตอำเภอเมือง จังหวัดลำพูนนี้ พร้อมทั้งมีทีมงานคณะสงฆ์ของเขตอำเภอเมืองได้เข้ามาช่วยในการบริหารงานให้แก่พระสังฆาธิการใน เขตอำเภอเมืองลำพูน เช่น คณะทำงานพระเลขาทุกระดับตั้งแต่ พระเลขาของเจ้าคณะอำเภอ รองเจ้า คณะอำเภอ จนถึงพระเลขาเจ้าคณะตำบล เป็นต้น อีกทั้งยังรวมไปถึงคณะพระวินยาธิการ ที่ได้ เข้ามาช่วยในการทำงานทางด้านการปกครอง ให้มีระบบ ระเบียบ ไปตามหลักในการปกครองของการ อยู่ร่วมกันนั่นเอง

๒) ด้านการเผยแผ่พระพุทธศาสนา ของพระสังฆาธิการ ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดลำพูน ได้มีการทำงานในรูปแบบเชิงลึกคือ มีการทำงานที่เป็นไปตามแบบแผนในการทำงานแต่ละปี และไปตามขั้นตอนในการทำงานทางด้านการเผยแผ่ของคณะพระสังฆาธิการ ในเขตอำเภอเมืองลำพูน ได้ โดยได้มีการช่วยกันทำงานจนสามารถเห็นการทำงานได้อย่างเป็นรูปธรรม ของการทำงานทางด้านการเผยแผ่ พร้อมทั้งได้มีการเติมเต็มองค์ความรู้ใหม่ๆ อยู่เสมอเพื่อที่จะได้นำมาประยุกต์ใช้ในงาน ทางด้านการเผยแผ่ทางพระพุทธศาสนา ได้นั่นเอง

๓) **ด้านการศาสนศึกษา** ของพระสังฆาธิการในเขตอำเภอเมือง จังหวัดลำพูนแห่งนี้ ได้มีการทำงานแบบการให้บริหารที่ดี แก่พระสงฆ์สามเณรภายในวัด ตลอดจนไปถึงเด็กเยาวชนทั้งหลาย โดยได้มีสถาบันในการรองรับของการพัฒนาตนเองให้กับพวกเขาเหล่านั้นอยู่ก็คือ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์ลำพูน เป็นสถาบันในการเพิ่มพูนพัฒนาศักยภาพของแต่ละบุคคลที่ได้เข้ามาศึกษา พร้อมทั้งยังมีโครงการพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนเข้ามาช่วยในการทำงานทางด้านนี้

๔) **ด้านการศึกษาสงเคราะห์** ของพระสังฆาธิการในเขตอำเภอเมือง จังหวัดลำพูนแห่งนี้ พระสังฆาธิการได้มีการทำงานแบบมีความร่วมแรงร่วมใจในการทำงานร่วมกัน คือ ได้มีการสงเคราะห์ด้านทุนการศึกษา สงเคราะห์ด้านอุปกรณ์การเรียน เป็นต้น

๕) **ด้านการสาธารณสงเคราะห์** ของพระสังฆาธิการในเขตอำเภอเมือง จังหวัดลำพูนแห่งนี้ พระสังฆาธิการได้มีการทำงานแบบการกระจายอำนาจหน้าในการช่วยกัน โดยได้มีการตั้งกรอบแนวทางของการทำงานทางด้านนี้ โดยก็ได้มีการตั้ง กฎ กติกา ระเบียบ และข้อบังคับ ขึ้นมาช่วยในการทำงานของพระสังฆาธิการ เพื่อที่จะให้งานนั้นได้เกิดการมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการทำงาน

๖) **ด้านการสาธารณูปการ** ของพระสังฆาธิการในเขตอำเภอเมือง จังหวัดลำพูนแห่งนี้ พระสังฆาธิการแม้จะมีระยะเวลาในการทำงานของการก่อสร้างที่ยาวนานก็ตาม แต่พระสังฆาธิการนั้น ก็มีความเป็นภาวะผู้นำทางด้านจิตวิญญาณสูง และได้ทำแค่สาธารณูปการภายในวัดเท่านั้น ยังได้มีการทำงานสาธารณูปการ ที่เป็นประโยชน์ของประชาชนอีกด้วย

๕.๑.๒ การนำเอาหลักกลไกสมรรถนะทั้ง ๕ ด้านเข้าไปเสริมสร้างการบริหารงานกิจการคณะสงฆ์ของพระสังฆาธิการ ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดลำพูน

๑) **สมรรถนะด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ (Achievement Motivation)** จึงสรุปได้ว่า คณะพระสังฆาธิการได้มีการนำเอากลไกทางการทำงานอย่างมีระบบ เข้าไปช่วยเสริมสร้างสมรรถนะการทำงานแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์การปกครอง ก็เพื่อจะทำให้การปกครอง มีการทำงานไปได้อย่างมีรูปแบบตามข้อบังคับของทางมหาเถรสมาคมได้ และเมื่อเกิดปัญหาก็จะสามารถหาวิธีการที่ช่วยในการแก้ปัญหานั้นๆ ได้อย่างรวดเร็วขึ้น ส่วนสมรรถนะด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์การเผยแผ่ก็คือ มีการใช้กลไกการทำงานแบบกำหนดเป้าหมายในการทำงานของการเผยแผ่ โดยอาจจะใช้กลยุทธ์ในการบรรยายที่สามารถสร้างความสนใจ โดยอาจจะมีการใช้เครื่องมือทางเทคโนโลยีต่างๆ เข้ามาช่วยในการบรรยาย และสมรรถนะด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ศาสนศึกษา ได้ใช้กลไกทางการทำงานแบบมีแผนการสอน นำเข้ามาประยุกต์ใช้เพื่อที่จะทำให้การทำงานนั้นมีรูปธรรม ส่วนสมรรถนะด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ศึกษาสงเคราะห์ ได้มีการนำเอากลไกทางการทำงานร่วมกับองค์กรภายนอก เข้ามาช่วยเสริมสร้างในการบริหารงานร่วมกัน และสมรรถนะด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์สาธารณสงเคราะห์ ใช้การมีเป้าหมายในการทำงาน เพื่อนำมาจัดการแบ่งงานหน้าที่ให้มีความชัดเจน สุดท้ายสมรรถนะการมุ่งผลสัมฤทธิ์สาธารณูปการ ใช้กลไกการอบรมในเรื่องบริหารจัดการวัดแบบล้านนา เพื่อจะทำให้พระสังฆาธิการได้มีการสั่งสมองค์ความรู้ในการบริหารวัดของตนให้เป็นไปอย่างระบบแบบแผนในการก่อสร้าง

๒) สมรรถนะด้านความร่วมมือแรงความใจ (Teamwork) จึงสรุปได้ว่า พระสังฆาธิการได้มีสมรรถนะด้านความร่วมมือแรงร่วมใจปกครองโดยพบว่า ได้ใช้กลไกทางด้านการนัดประชุมประจำเดือนเข้าไปช่วยเสริมสร้างสมรรถนะในด้านการทำงานก็เพื่อที่จะนำเอากลไกนี้ได้เข้ามาช่วยในการตัดสินใจเลือกในแต่ละครั้ง เพื่อไม่ให้เกิดการผิดพลาดในการทำงานตามที่ทางมหาเถรสมาคม ส่วนสมรรถนะด้านความร่วมมือแรงความใจเผยแผ่พบว่า ได้มีการใช้หลักกลไกทางด้านการทำงานแบบเป็นกลุ่ม เข้ามาช่วยในการทำงานเพื่อสร้างความสามัคคีในการทำงาน ส่วนสมรรถนะด้านความร่วมมือแรงร่วมใจศาสนศึกษา ได้ใช้กลไกของการมีส่วนร่วมเข้ามาช่วยในการทำงานคือ เน้นการมีส่วนร่วมในการเรียนไปพร้อมๆ กันเพื่อเป็นกระบวนการในสร้างการทำงานระหว่างผู้เรียนกับผู้สอนได้ และสมรรถนะด้านความร่วมมือแรงความใจศึกษาสงเคราะห์ ใช้กลไกทางด้านการทำงานแบบมีความสามัคคีเข้าไปช่วยในการทำงาน ส่วนสมรรถนะความร่วมมือแรงความใจสาธารณสงเคราะห์ ได้ใช้กลไกการมีส่วนร่วมในการทำงาน เข้ากับสมรรถนะทางด้านการมีความร่วมมือแรงร่วมใจจะทำให้การทำงานมีระบบและทีมงานที่แข็งแกร่งขึ้นมาได้อีกมาก สุดท้ายสมรรถนะร่วมมือแรงร่วมใจสาธารณูปการพบว่า ใช้กลไกทางด้านการรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น เข้ามาช่วยเสริมสร้างสมรรถนะในการทำงานเพื่อต้องการจะสร้างการทำงานเป็นหมู่คณะ

๓) สมรรถนะด้านการสั่งสมความเชี่ยวชาญในงานอาชีพ (Expertise) จึงสรุปได้ว่าสมรรถนะการความสั่งสมความเชี่ยวชาญในงานอาชีพการปกครอง ได้ใช้กลไกทางด้านการจัดทำโครงการอบรมพัฒนาผู้นำทางด้านการปกครอง เพื่อที่จะเป็นการสั่งสมองค์ความรู้ ความสามารถของตนในการปฏิบัติหน้าที่ของตนเอง และกลไกที่จะสามารถช่วยให้การทำงานสมรรถนะความสั่งสมความเชี่ยวชาญในงานอาชีพด้านการเผยแผ่พระพุทธศาสนาโดยได้ใช้กลไกทางด้านโครงการอบรมพระนักเทศน์ เพื่อที่จะให้พระสงฆ์นั้น ได้เรียนรู้ในหลักการเผยแผ่ที่ถูกต้อง ส่วนสมรรถนะการสั่งสมความเชี่ยวชาญในงานอาชีพศาสนศึกษา ก็ได้นำเอากลไกโครงการอบรมพระสอนศีลธรรม ซึ่งก็เป็นวิธีการหนึ่งที่สามารถนำมาเป็นแนวคิดและกระบวนการ หรือสิ่งประดิษฐ์ใหม่ๆ มาช่วยในการจัดการเรียนรู้ได้ และสมรรถนะทางด้านการสั่งสมความเชี่ยวชาญในงานอาชีพศึกษาสงเคราะห์ ได้มีการนำเอากลไกการมีโครงสร้างในการทำงาน ซึ่งกลไกนี้ก็สามารถทำให้งานของพระสังฆาธิการได้บรรลุเป้าหมายในการทำงาน ส่วนสมรรถนะการสั่งสมความเชี่ยวชาญในงานอาชีพสาธารณสงเคราะห์ ได้มีการใช้กลไกการมีแผนยุทธศาสตร์ในการทำงานร่วมกับองค์กรภาครัฐและเอกชนร่วมกันทำงาน และสมรรถนะการสั่งสมความเชี่ยวชาญในงานอาชีพสาธารณูปการ ใช้กลไกการอบรมในเรื่องบริหารจัดการวัดแบบล้านนา เข้าไปช่วยในการทำงานเพื่อจะได้มีการพัฒนาความรู้ของแต่ละบุคคล

๔) ทางด้านการให้บริการที่ดี (Service Mind) จึงสรุปได้ว่า สมรรถนะด้านการให้บริการที่ดี ในการปกครองนั้น ได้ใช้กลไกการสร้างความสัมพันธ์ที่ดี ให้แก่บุคลากรภายในวัด เช่น อาจจะมีการพูดจาที่ไพเราะ สร้างขวัญกำลังใจแก่ผู้ใต้บัญชา เป็นต้น และสมรรถนะด้านการบริการที่ดีทางเผยแผ่ ก็ได้ใช้กลไกการทำงานแบบเชิงรุก เข้ามาช่วยในการทำงานเพราะว่า จะต้องมีการทำงานแบบเชิงรุกมากกว่าเชิงรับที่อยู่หนึ่งกับที่ โดยที่ไม่ได้ออกไปไหนรอที่แต่จะอาศัยอยู่เพียงในวัดของตนเท่านั้น ส่วนสมรรถนะการให้บริการที่ดีด้านการศาสนศึกษา ได้มีการนำเอากลไกทางด้านการนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ในการทำงานเช่น มี โปรแกรมทาง Power Point หรือ E – Book ตลอดจนคลิปวิดีโอ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนในบทเรียน และสมรรถนะการให้บริการที่ดีของ

การศึกษาสงเคราะห์ ได้ใช้กลไกทางด้านการประสานงานที่ดีทั้งภายในและภายนอกองค์กรอยู่ตลอดเวลา เพื่อที่จะได้หาแนวทางร่วมกันทำงาน ต่อมาในส่วนสมรรถนะทางด้านการให้บริการที่ดีของสาธารณสงเคราะห์นั้นพบว่า ได้มีการใช้กลไกความสนับสนุนในการทำงานคือ ให้ความร่วมมือที่จะนำไปร่วมปฏิบัติทุกอย่าง และสุดท้ายสมรรถนะทางด้านการให้บริการที่ดีทางสาธารณูปการนั้น ก็ได้มีกลไกการให้บริการอย่างตรงจุด เข้ามาช่วยในการเสริมสร้างสมรรถนะในการทำงาน

๕) สมรรถนะด้านจริยธรรม (Integrity) จึงสรุปได้ว่า สมรรถนะความมีจริยธรรมการปกครอง ก็ใช้กลไกทางด้านการให้ความเสมอภาคแก่ผู้ได้บังคับบัญชา ส่วนสมรรถนะทางด้านจริยธรรมในการเผยแผ่พระสังฆาธิการก็จะต้องมีกลไกการมีศีลาจารวัตรที่งดงาม ที่นำเข้าไปเสริมสร้างหลักสมรรถนะทางด้านจริยธรรม และสมรรถนะทางด้านจริยธรรมของศาสนิกชนนั้น ก็ได้ใช้กลไกทางด้านการปฏิบัติหน้าที่ไปตามสุจริตธรรมในการเรียนการสอน และสมรรถนะจริยธรรมการศึกษาสงเคราะห์พบว่า ได้มีกลไกทางด้านการมีข้อระเบียบบังคับต่างๆ นำเข้ามาช่วยในการปฏิบัติงาน ส่วนสมรรถนะความมีจริยธรรมของการให้สาธารณสงเคราะห์นั้น มีการนำเอากลไกการเสียสละ เข้ามาช่วยประยุกต์กับการทำงานทางด้านนี้ไปอย่างด้วยความสุจริต สุดท้ายสมรรถนะทางด้านจริยธรรมของสาธารณูปการ ก็มีการนำเอากลไกทางด้านการมีหลักความโปร่งใสในการทำงานเข้ามาช่วยในการเสริมสร้างการปฏิบัติงาน

๕.๑.๓ การเปลี่ยนแปลงในการเสริมสร้างสมรรถนะการบริหารกิจการคณะสงฆ์ของพระสังฆาธิการ ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดลำพูน

๑) สมรรถนะด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ (Achievement Motivation) คือ ผลการเปลี่ยนแปลงในการเสริมสร้างสมรรถนะการบริหารกิจการคณะสงฆ์ของพระสังฆาธิการ ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดลำพูน พบว่า สมรรถนะด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์การปกครอง หลังจากได้มีการนำเอากลไกการทำงานอย่างมีระบบจึงเห็นถึงการเปลี่ยนแปลงก็คือ ทำให้ได้มีการทำงานอย่างเป็นระบบ ระเบียบมากยิ่งขึ้นเนื่องจากว่า เราได้มีกระบวนการทำงานอย่างมีระบบ อีกทั้งยังจะทำให้การทำงานทางด้านการปกครองนั้น พระสังฆาธิการก็จะมีการทำงานด้วยความมุ่งมั่น และทุ่มเทกับการทำงานอย่างมากขึ้นได้ และก็จะทำให้งานบรรลุผลสำเร็จตามที่ได้มีการวางแผนไว้ ส่วนสมรรถนะด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์เผยแผ่ หลังจากที่ได้มีการนำเอากลไกการกำหนดเป้าหมายในการทำงานจึงเห็นถึงการเป็นเปลี่ยนแปลง ทำให้พระสังฆาธิการได้เกิดความมั่นใจมากขึ้นในการทำงานเนื่องจากว่า ได้เข้าใจถึงในเรื่องของรายละเอียด การทำงานทางด้านการเผยแผ่ และก็จะทำให้รู้ว่าเป้าหมายในการทำงานเรื่องนี้ต้องการบรรลุผลสำเร็จในด้านใดบ้าง ส่วนสมรรถนะทางด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ศาสนาหลังมีการนำเอากลไกแผนการสอนจึงทำให้พระสังฆาธิการได้มีระบบการเรียนการสอนเพื่อจะพัฒนาให้แก่ พระสงฆ์สามเณร ตลอดไปถึงเด็กนักเรียนทั้งหลาย ได้อย่างถูกต้องและตรงจุดมุ่งหมายในการเรียนการสอน โดยรู้ว่าจะสอนล่วงหน้าในเรื่องใดบ้าง เพื่อจุดประสงค์ใดสอนอย่างไร และสมรรถนะความมุ่งผลสัมฤทธิ์ศึกษาสงเคราะห์ที่ได้ใช้กลไกทางด้านการทำงานร่วมกับองค์กรภายนอกจึงพบการเปลี่ยนแปลงคือ ได้มีเครือข่ายในการทำงานที่มากขึ้นสิ่งเหล่านี้ก็จะช่วยสร้างความก้าวหน้าในเรื่องของการสงเคราะห์ให้แก่เด็กนักเรียนทั้งหลาย ให้ได้รับโอกาสจากการสนับสนุนของพระสังฆาธิการในเขตอำเภอเมืองลำพูน พร้อมกับองค์กรภายนอกต่างๆ ให้มากขึ้น

และอย่างทั่วถึงกัน ส่วนสมรรถนะการมุ่งผลสัมฤทธิ์สาธารณสงเคราะห์ หลังมีการนำเอากลไกการมีเป้าหมายในการทำงานก็พบการเปลี่ยนแปลงว่า ทำให้การทำงานที่มีพันธกิจหรือทิศทาง ที่จะทำงานมีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น โดยสามารถสร้างการทำงานทางด้านสงเคราะห์แก่ประชาชนได้ตรงตามความต้องการอีกมาก และสุดท้ายสมรรถนะการมุ่งผลสัมฤทธิ์สาธารณูปการหลังใช้กลไกการวางแผนงานในการก่อสร้างจึงทำให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงก็คือ ทำให้มีระบบแผนงานที่จะบริหารจัดการทำงานการก่อสร้างสิ่งต่างๆ ภายในวัดของตนเองให้เป็นระบบระเบียบได้มากยิ่งขึ้น และที่ยอมรับแก่ประชาชนได้ เช่น วัดหนองเรือที่ได้มีการสร้างอุโบสถกลางน้ำแบบล้านนา วัดสันป่ายางหลวงที่ได้มีเอกลักษณ์ในการสร้างเสนาสนะต่างๆ ได้อย่างงดงาม และวัดพระธาตุหริภุญชัยที่สามารถอนุรักษ์เสนาสนะที่ได้สร้างขึ้นในอดีต ให้มีความงดงามอยู่เหมือนเดิมได้

๒) สมรรถนะด้านความร่วมมือแรงร่วมใจ (Teamwork) คือ สมรรถนะความร่วมมือแรงร่วมใจการปกครองหลังจากได้มีการนำเอากลไกการประชุมประจำเดือนนั้นพบการเปลี่ยนแปลงคือ ทำให้รูปแบบการปกครองที่มีในทิศทางเดียวกัน ซึ่งแต่ละฝ่ายนั้นก็จะมีการรับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกันมากยิ่งขึ้น ระหว่างเจ้าอาวาส กับพระสงฆ์สามเณรภายในวัดได้ และสมรรถนะความร่วมมือแรงร่วมใจการเผยแผ่หลังจากที่ใช้กลไกการทำงานแบบเป็นกลุ่มทำให้ทราบถึงการเปลี่ยนแปลงก็คือ มีการพัฒนาในเรื่องของการทำงานแบบเป็นกลุ่มคณะได้มากยิ่งขึ้น ซึ่งได้มีการทำงานไปพร้อมๆ กัน โดยได้มีการช่วยเหลือกันในการทำงานของการเผยแผ่กันมากขึ้น ซึ่งงานทางด้านนี้ก็มีอยู่หลายโครงการที่เกี่ยวกับการเผยแผ่ เช่น โครงการหมู่บ้านศีล ๕ โครงการเข้าปริวาสกรรม โครงการพบพระพบธรรม เป็นต้น ในต่อมาสมรรถนะความร่วมมือแรงร่วมใจศาสนศึกษา ได้ใช้กลไกเน้นการมีส่วนร่วมจึงพบการเปลี่ยนแปลงว่า ทำให้พระสังฆาธิการได้รู้ถึงจุดอ่อน จุดแข็ง ของพระสงฆ์สามเณรและเด็กนักเรียนแต่ละคนว่าเป็นอย่างไร โดยจะทำให้การทำงานทางด้านนี้ของพระสังฆาธิการได้มีการรู้ถึงหลักการต่างๆ ในวิธีการที่จะสอนมากยิ่งขึ้นว่า ควรจะเน้นวิธีการสอนให้แต่ละคนนั้นในรูปแบบใดบ้าง เพื่อสามารถทำให้การสอนในเรื่องราวต่างๆ ได้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นนั่นเอง และสมรรถนะความร่วมมือแรงร่วมใจศึกษาสงเคราะห์นั้นก็พบการเปลี่ยนแปลงว่า กลไกทางด้านการทำงานแบบมีความสามัคคีนั้น ได้มีการพัฒนาตนเองในการทำงานร่วมกับบุคคลอื่นๆ ได้มากขึ้น และก็ทำให้แต่ละบุคคลได้มีการช่วยเหลือกันทำงานไปพร้อมๆ เปรียบกันด้วยความกลมเกลียวเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน ไม่มีการทะเลาะเบาะแว้งวิวาทบาดหมางซึ่งกันและกัน และสมรรถนะความร่วมมือแรงร่วมใจสาธารณสงเคราะห์ หลังนำเอากลไกการมีส่วนร่วมในการทำงานจึงทำให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงก็คือ ทำให้พระสังฆาธิการได้มีส่วนร่วมในการทำงานร่วมกันมากยิ่งขึ้นเช่น ได้รับโอกาสแสดงความคิดเห็น หรือนำเสนอวิธีการทำงานให้มีรูปแบบที่มีความหลากหลายมากขึ้น จนสามารถสร้างความมีเป็นเอกภาพในการทำงานทางด้านนี้ได้ สุดท้ายสมรรถนะความร่วมมือแรงร่วมใจสาธารณูปการ หลังจากที่ได้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นก็ทำให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงก็คือ มีการทำงานเป็นหมู่คณะมากยิ่งขึ้น และทำให้พระสังฆาธิการแต่ละรูปได้เป็นผู้รับฟังความคิดเห็นของบุคคลอื่นๆ มาขึ้น พร้อมกับโดยเปิดโอกาสให้พวกเขาเหล่านั้นได้แสดงความคิดเห็นในการช่วยกันพัฒนา จนสามารถสร้างการมีส่วนร่วมในการทำงานได้มากยิ่งขึ้น

๓) สมรรถนะด้านการส่งเสริมความเชี่ยวชาญในงานอาชีพ (Expertise) คือ สมรรถนะการส่งเสริมความเชี่ยวชาญในงานอาชีพ หลังจากได้มีการนำเอากลไกโครงการอบรมพัฒนาผู้นำ จึงทำให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงก็คือ ทำให้มีการพัฒนาองค์ความรู้ทางการปกครองของตนเองอยู่เสมอๆ และ

เมื่อสำนักงานเจ้าคณะอำเภอได้มีการส่งการลงไปแต่ละเรื่องนั้น ถ้าหากพระสังฆาธิการรูปใดไม่เข้าใจ ในหลักการทำงานนั้นๆ พระสังฆาธิการที่มีองค์ความรู้ความเข้าใจในเนื้องานนั้นๆ ก็จะมีการช่วยกัน อธิบายให้รับฟัง สิ่งเหล่านี้ก็มาจากการเปลี่ยนแปลงในการนำเอากลไกเข้ามาช่วยเสริมสร้างในการ บริหารงานนั่นเอง และสมรรถนะการส่งสมความเชี่ยวชาญในงานอาชีพเผยแผ่ หลังจากได้มีการนำเอา กลไกโครงการอบรมพระนักเทศน์จึงทำให้เห็นการเปลี่ยนแปลงคือ ทำให้ได้มีการพัฒนาองค์ความรู้ ความสามารถ ที่แปลกใหม่อยู่เสมอๆ ในเรื่องหลักการและวิธีในการเผยแผ่ แล้วก็ยังสามารถนำเอา องค์ความรู้ที่รับจากการพัฒนามาองค์ความรู้เข้าไปช่วยในการเสริมสร้างทักษะการทำงานทางด้าน การเผยแผ่ได้ ส่วนสมรรถนะการส่งสมความเชี่ยวชาญในงานอาชีพศาสนศึกษา หลังจากได้นำเอา กลไกโครงการอบรมพระสอนศีลธรรม เข้ามาช่วยในการเสริมสร้างสมรรถนะในการทำงานทางด้านนี้ แล้ว จึงพบการเปลี่ยนแปลงว่า พระสังฆาธิการได้มีวิธีการสอนที่หลากหลายมากยิ่งขึ้นและก็ยังได้รับ การพัฒนาองค์ความรู้ของตนเองอยู่ทุกๆ ครั้งแล้วสามารถนำเอาองค์ความรู้ที่ได้มาช่วยเสริมสร้างใน การทำงานได้ ส่วนสมรรถนะการส่งสมความเชี่ยวชาญในงานอาชีพศึกษาสงเคราะห์ หลังจากได้นำเอา กลไกการมีโครงสร้างในการทำงานจึงทำให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงก็คือ ทำให้พระสังฆาธิการนั้น ได้มี การบริหารงานอย่างมีระบบ และมีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น ซึ่งก็สามารถที่จะกระจายงาน หรือแบ่ง ภาระงานให้ไปรับผิดชอบได้ง่ายมากยิ่งขึ้น และสมรรถนะการส่งสมความเชี่ยวชาญในงานอาชีพ สาธารณสงเคราะห์ หลังจากได้มีการนำเอากลไกการมีแผนยุทธศาสตร์ในการทำงานร่วมกับองค์กร ภาครัฐและเอกชนจึงพบการเปลี่ยนแปลงว่า ได้มีนโยบาย และกระบวนการที่องค์กรได้มีการ ตั้งเป้าหมายไว้ร่วมกันที่จะทำเกี่ยวกับการบริหารจัดการทรัพยากรที่เป็นปัจจัยในการสงเคราะห์ที่มีอยู่ อย่างจำกัดให้สามารถจะตอบสนองต่อความต้องการของบุคคลที่ได้รับความช่วยเหลือให้มากที่สุด สุดท้ายสมรรถนะการส่งสมความเชี่ยวชาญในงานอาชีพสาธารณูปการ ได้มีการนำเอากลไกโครงการ การอบรมบริหารวัดแบบล้านนา ก็พบการเปลี่ยนแปลงว่า ทำให้พระสังฆาธิการได้มีการเสริมสร้างและ พัฒนาองค์ความรู้ของแต่ละบุคคลได้ แล้วก็สามารถนำเอามาบูรณาการเข้ากับการทำงานทางด้าน สาธารณูปการได้ และมีการสร้างวัดให้เป็นไปตามเอกลักษณ์ทางพื้นบ้านล้านนาของภาคเหนือ ที่ได้มี การดำเนินการสร้างเป็นตัวอย่างมาแล้ว กว่า ๑,๕๐๐ ปี ตั้งแต่พระนางเจ้าจามเทวี ปฐมกษัตริย์ตรี หึงแห่งเมืองลำพูน ที่ได้มีการก่อสร้างเป็นรูปแบบและตัวอย่างให้แก่ชนรุ่นหลังได้มีการสืบสานต่อไป

๔) สมรรถนะการให้บริการที่ดี (Service Mind) คือ ผลการเปลี่ยนแปลงในการ เสริมสร้างสมรรถนะการบริหารกิจการคณะสงฆ์ของพระสังฆาธิการ ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดลำพูน พบว่า สมรรถนะการให้บริการที่ดีของการปกครองหลังจากได้นำเอากลไกการสร้างความสัมพันธ์ที่ดี จึงทำให้เห็นถึงผลของการเปลี่ยนแปลงก็คือ ทำให้การปกครองของพระสงฆ์สามเณรภายในวัดนั้นได้มี ความสัมพันธ์ที่แน่นหนามากขึ้น พร้อมกับมีความเข้าใจซึ่งกันและกันของการอยู่ร่วมกันเป็นหมู่คณะ มากยิ่งขึ้น ส่วนสมรรถนะทางด้านการบริการที่ดีของการเผยแผ่ได้ใช้กลไกการทำงานแบบเชิงรุกแล้ว นั้นเห็นถึงการเปลี่ยนแปลงก็คือ ทำให้มีการเข้าถึงตัวประชาชนมากยิ่งขึ้น ซึ่งจะทำให้ได้รู้ถึงวิธีการใน การทำงานของการเผยแผ่อีกว่า บุคคลใดบ้างที่เราจะต้องใช้วิธีการเผยแผ่ให้เข้าถึงบุคคลต่างๆ เหล่านี้ได้อย่างไร และกลไกการทำงานแบบเชิงรุกนั้นก็ยังสามารถสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่าง พระสงฆ์กับประชาชนในหมู่บ้านได้มากยิ่งขึ้นอีกด้วย และสมรรถนะการบริการที่ดีศาสนศึกษาได้มี การใช้กลไกการนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้จึงทำให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงก็คือ พระสังฆาธิการ

บ้างรูปนั้นก็ได้มีการนำเอาโปรแกรมทาง Power Point หรือ E – Book ตลอดไปถึงการนำเรื่องราวทางคลิป์วิดีโอ เพื่อที่จะสามารถช่วยให้เด็ก นักเรียนทั้งหลายได้มีการเข้าใจในการเรียนรู้ให้ได้มากยิ่งขึ้น และสมรรถนะการให้บริการที่ดีศึกษาสงเคราะห์นั้นหลังจากได้มีการนำเอากลไกการประสานงานที่ดีทั้งภายใน และภายนอกองค์กร เข้ามาช่วยในการเสริมสร้างจึงทำให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงก็คือ ทำให้การทำงานนั้นได้มีระบบและเครือข่ายที่แข็งแรง อีกทั้งก็ยังสามารถที่จะช่วยเหลือแก่พระสงฆ์ สามเณร เด็ก เยาวชน และนักเรียนได้รับโอกาสอย่างทั่วถึงกัน ส่วนสมรรถนะด้านการบริการที่ดีสาธารณสงเคราะห์ หลังจากที่ได้มีการนำเอากลไกการสนับสนุนในการทำงานร่วมกัน จึงให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงก็คือ พระสังฆาธิการทุกๆ ระดับนั้นได้มีการช่วยกันในการทำงานมากยิ่งขึ้นเช่น มีการช่วยเหลือกันสนับสนุนในการทำงานต่างๆ ของการสงเคราะห์ได้มากยิ่งขึ้น สุดท้ายสมรรถนะด้านการให้บริการที่ดีของสาธารณูปการหลังจากได้มีการนำเอากลไกการให้บริการอย่างตรงจุดพบการเปลี่ยนแปลงว่า จะมีการรับรู้ว่าการสร้างเสนาสนะแต่ละครั้งสามารถมีการนำมาใช้ประโยชน์ได้มากเพียงพอเท่าไร และสามารถสร้างตรงตามความต้องการของประชาชนภายในหมู่บ้านหรือไม่

๕) สมรรถนะจริยธรรม (Integrity) คือ ผลการเปลี่ยนแปลงในการเสริมสร้างสมรรถนะการบริหารกิจการคณะสงฆ์ของพระสังฆาธิการ ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดลำพูน พบว่า สมรรถนะจริยธรรมการปกครองหลังจากได้มีการนำเอากลไกการให้ความเสมอภาคในการปกครองนั้น ทำให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงก็คือ ก็จะมีการให้การตัดสินใจ โดยใช้หลักพื้นฐานของความเป็นธรรมให้แก่ฝ่าย ไม่มีการโอนเอียงเข้าข้างไปฝ่ายหนึ่งฝ่ายใด มีการปฏิบัติหน้าที่ไปตามขั้นตอนของข้อกฎหมาย พร้อมกับให้ความเป็นธรรมแก่ทุกๆ ฝ่ายได้มากขึ้น และสมรรถนะด้านจริยธรรมการเผยแผ่ หลังจากที่ได้ใช้กลไกการมีศิลาจารวัตรที่งดงามแล้วนั้น จึงทำให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงก็คือ ทำให้พระสังฆาธิการนั้นสามารถที่จะมีการประพฤติปฏิบัติตนให้อยู่ในหลักวิถีแห่งความถูกต้อง และดีงามของความเป็นพระสงฆ์ที่ดี อีกทั้งยังช่วยให้พระสังฆาธิการได้มีการรักษาคำพูด มีสัจจะ เชื่อถือได้ ของการเป็นนักเผยแผ่พระพุทธศาสนา ส่วนสมรรถนะด้านจริยธรรมศาสนศึกษาซึ่งหลังจากที่ได้ใช้กลไกทางด้านการปฏิบัติหน้าที่ไปตามสุจริตธรรมพบการเปลี่ยนแปลงว่า พระสังฆาธิการแต่ละรูปนั้นก็มีความรับผิดชอบต่องานที่ตนเองได้รับมอบหมายให้มาสอน โดยไม่มีการละเว้นหน้าที่ในการสอนของตนเอง และสมรรถนะจริยธรรมศึกษาสงเคราะห์ หลังจากนำเอากลไกทางด้านการมีข้อระเบียบ บังคับต่างๆ เข้ามาช่วยในการทำงานจึงทำให้ทราบถึงการเปลี่ยนแปลงก็คือ ทำให้พระสังฆาธิการจะได้มีการทำงานที่โปร่งใส และมีการตัดสินใจที่ได้ตั้งอยู่บนพื้นฐานแห่งความซื่อสัตย์ สุจริต ไม่มีการโอนเอียงไปฝ่ายหนึ่งฝ่ายใด เมื่อได้รับเป็นผู้คัดเลือกในการตัดสินใจของการให้ทุนการศึกษา แก่ พระสงฆ์ สามเณร เด็ก เยาวชน นักเรียน ทั้งหลายได้ ส่วนสมรรถนะด้านการมีจริยธรรมสาธารณสงเคราะห์ หลังจากที่ได้มีการนำเอากลไกการมีความเสียสละเข้ามาช่วยในการทำงานก็ทำให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงก็คือ ทำให้พระสังฆาธิการแต่ละรูปนั้นได้มีการรู้จักแบ่งปันมากยิ่งขึ้นเช่น ยอมเสียสละเงินนิตยภัตของแต่ละรูปเพื่อช่วยเหลือกันในการสงเคราะห์ ทั้ง อีกทั้งก็ยังทำให้รู้จักเสียสละเวลาให้กับส่วนร่วมมากยิ่งขึ้นในการทำงานสงเคราะห์ต่างๆ โดยไม่หวังผลตอบแทนใดๆ ของการทำงานในบทบาทการสงเคราะห์นั่นเอง และสมรรถนะทางด้านการมีจริยธรรมสาธารณูปการนั้นหลังจากได้มีการนำเอากลไกการมีหลักโป่งใสในการทำงานก็พบการเปลี่ยนแปลงก็คือ ทำให้ได้รู้จักถึงหลักการทำงานที่โปร่งใสมากยิ่งขึ้น

โดยได้มีการรู้จักแต่งตั้งคณะกรรมการเข้ามาเป็นส่วนร่วมในการก่อสร้างเสนาสนะต่างๆ ภายในวัดของตนเอง และก็ควรจะมีการแต่งตั้งคณะกรรมการเข้ามาช่วยในการตรวจสอบการทำงานในแต่ละครั้งอีกด้วย เพื่อเป็นการสร้างความโปร่งใส ตามหลักธรรมาภิบาลและหลักคุณธรรมทางพระพุทธศาสนาได้เป็นอย่างดี

๕.๒ อภิปรายผล

ผลการศึกษาค้นคว้าข้อมูล การวิจัยเรื่อง “การเสริมสร้างสมรรถนะการบริหารกิจการคณะสงฆ์ของพระสังฆาธิการ ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดลำพูน” ทำให้เกิดการอภิปรายผลการวิจัยได้ดังต่อไปนี้

๕.๒.๑ สภาพทั่วไปของสมรรถนะการบริหารกิจการคณะสงฆ์ ของพระสังฆาธิการในเขตอำเภอเมือง จังหวัดลำพูน

๑) **ด้านการปกครอง** พบว่า สมรรถนะในการบริหารจัดการในงานทางด้านการปกครองของพระสังฆาธิการ ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดลำพูนนี้คือ โดยการปกครองในแต่ละวัดนั้น ก็มีรูปแบบการปกครองที่มีการกระจายอำนาจในการช่วยกันทำงานของการปกครองเพื่อเป็นการช่วยในการให้บริการที่ดี นอกจากนี้ยังมีการปกครองเป็นไปตามรูปแบบขั้นตามลำดับต่างๆ แล้ว ในที่นี้ก็ยังมีการนำเอาเรื่องของพระวินยาธิการเข้ามาช่วยในการทำงานทางด้านการปกครองอีกด้วยอีกแรงหนึ่ง เพื่อที่จะได้ช่วยในการอำนวยความสะดวกของการทำงานให้เป็นไปตามของ กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ เพื่อให้การทำงานนั้นเป็นไปตามขั้นตอน กระบวนการ ตามที่มหาเถรสมาคม และสำนักงานเจ้าคณะอำเภอได้มีการสั่งงาน เพื่อให้ได้บรรลุผลสำเร็จในการทำงานทางด้านการปกครองนั่นเอง สอดคล้องกับงานวิจัยของ **ดาระกา ศิริสันติสัมฤทธิ์** ที่กล่าวว่า บุคลากรที่ต้องปฏิบัติงาน ในตำแหน่งงานที่มุ่งผลลัพธ์ หรือ ผลสัมฤทธิ์ที่จะสนับสนุนให้องค์กรบรรลุเป้าหมายตามภารกิจ งานด้านนโยบายและการวางแผน คุณสมบัติเฉพาะตำแหน่ง ที่มีความจำเป็นมากที่สุด ได้แก่ ด้านความรู้ ได้แก่ มีความรู้ด้านการวางแผนเชิงกลยุทธ์ มีความเข้าใจในกระบวนการงาน ด้านทักษะและความสามารถ ได้แก่ การคิดแบบองค์รวมหรือบูรณาการ การคิดวิเคราะห์ การคิดอย่างเป็นระบบ ด้านคุณลักษณะอื่นๆ ได้แก่ มีคุณธรรม จริยธรรม สำหรับคุณลักษณะที่มีความจำเป็นในระดับมาก รองลงมา ได้แก่ ด้านความรู้ ได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับหลักเกณฑ์ วิธีการ กฎ ระเบียบที่เกี่ยวข้องกับงาน มีความสามารถในการควบคุมตนเองได้^๑

๒) **ด้านการเผยแผ่พระพุทธศาสนา** พบว่า ได้มีสมรรถนะในการทำงานแต่ละครั้งนั้นจะต้องมีการสร้างความเข้าใจในการทำงานให้กับพระสังฆาธิการได้รับรู้ข้อมูลให้มีความชัดเจนแจ่มแจ้งเสียก่อนทุกๆ ครั้ง ที่จะได้มีการสั่งการลงไปให้พระสังฆาธิการ ได้นำไปเผยแผ่แก่พุทธศาสนิกชนทั้งหลาย ซึ่งงานทางด้านการเผยแผ่พระพุทธศาสนาของคณะพระสังฆาธิการ ในเขตอำเภอเมืองลำพูนนี้ ก็ได้มีอยู่หลายโครงการด้วยกันเช่น โครงการหมู่บ้านศีล ๕ ,โครงการเข้าปรีวาสนกรรม, โครงการพบ

^๑ ดาระกา ศิริสันติสัมฤทธิ์, “การศึกษารูปแบบสมรรถนะของบุคลากรสายสนับสนุนวิชาการ ในสถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ”, รายงานวิจัย, (คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม : สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง, ๒๕๕๒) หน้า ๕๓.

พระพุทธรูป, โครงการชวนคนไปนอนวัด,โครงการพระธรรมทูตสัญจร เป็นต้น โดยโครงการทั้งหมดที่ได้กล่าวมาข้างต้นนี้ ก็ทำให้สามารถช่วยในการบริหารจัดการทางด้านงานเผยแผ่พระพุทธศาสนาของพระสังฆาธิการ ในเขตอำเภอเมืองลำพูนนี้ได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ กัญยาพร กาแข็ง และคณะ ที่กล่าวว่า ในการทำงานนอกจากจะต้องมีความร่วมแรงร่วมใจในการทำงานแล้ว ก็ยังต้องมีการกำหนดเป้าหมายการวางแผน การปฏิบัติตามแผนการประเมินผล และมีการปรับปรุงแผนได้ครอบคลุมทุกขั้นตอน และมีความสนใจที่จะศึกษาเรื่อง การพัฒนารูปแบบสมรรถนะด้านผู้นำทางวิชาการของอาจารย์ในมหาวิทยาลัยของรัฐ เอกชน และในกำกับของรัฐ อีกด้วย^๒

๓) **ด้านการศาสนศึกษา** พบว่า ได้มีสมรรถนะการทำงานในรูปแบบให้การบริการที่ดีโดยมีการช่วยส่งเสริมและสนับสนุนให้พระสงฆ์ สามเณรภายในวัดของตนเองได้มีการศึกษาเล่าเรียนตลอดจนไปถึงเด็กเยาวชน นักเรียนเช่น มีการส่งเสริมให้พระภิกษุสามเณรได้เรียนศึกษา นักธรรมบาลี โดยทางคณะสงฆ์จังหวัดในเขตอำเภอลำพูน และทำการตีพิมพ์ในการก่อนสอบอยู่ทุกๆ ปี อีกทั้งยังมีมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยสงฆ์ลำพูน ได้เป็นสถาบันรองรับในการต่อยอดของการศึกษาแก่ พระภิกษุ สามเณร และนักเรียน ทั้งหลายที่มีความสนใจในการศึกษา เป็นสถานที่รองรับในการพัฒนาให้แต่ละบุคคล สอดคล้องกับงานวิจัยของ เกื้อจิตร ชีระกาญจน์ ที่กล่าวว่า การจะพัฒนาทรัพยากรบุคคลต้องมีองค์ประกอบหลัก ๓ ประการคือ ความรู้ (knowledge) ทักษะ (skill) และคุณลักษณะ (attributes) และจะต้องมีความสามารถแต่ละองค์ประกอบดังนี้อีกประกอบที่ ๑ ด้านความรู้ (knowledge) ทรัพยากรบุคคลจะต้องมี technical skill และ focus on customer องค์ประกอบที่ ๒ ด้านทักษะ (skill) ทรัพยากรบุคคลจะต้องมี communication และ teamwork และองค์ประกอบที่ ๓ ด้านคุณลักษณะ (attributes) ทรัพยากรบุคคลจะต้องมี innovation, leadership, flexibility, motivation, building relationship เพื่อเป็นการพัฒนาตนเอง^๓

๔) **ด้านการศึกษาสงเคราะห์** พบว่า ได้มีการทำงานในรูปแบบให้การสงเคราะห์เยาวชนทั้งด้านคุณธรรม จริยธรรม และสงเคราะห์เยาวชนที่กำลังศึกษา และก็ยังมีการสงเคราะห์มอบทุนการศึกษาให้แก่เด็กนักเรียน นักศึกษา เป็นต้น เช่น ในวันทำบุญอายุของพระสังฆาธิการในแต่ละวัด เพื่อเป็นการสร้างแรงจูงใจ ในการศึกษาต่อไปของพระสงฆ์สามเณร สอดคล้องกับงานวิจัยของ **Ledford, E.Gerald.& Heneman, L. Robert** ที่กล่าวว่า การมีสมรรถนะนั้นเป็นการประเมินของกลุ่มพนักงานที่เชื่อมโยงกับการจ่ายค่าตอบแทนโดยที่มีสมรรถนะนั้น ก็จะต้องมีความสัมพันธ์ที่นำไปสู่การสร้างผลงานขององค์กรและยุทธศาสตร์ในการจัดการทรัพยากรมนุษย์ โดยใช้การวิจัยจากข้อมูลเชิงประจักษ์ พบว่า บทเรียนเพื่อการศึกษาจากประสบการณ์ในหน่วยงานภาคเอกชนครั้งนี้ สรุปได้ว่า มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องเชื่อมโยงการจ่ายค่าตอบแทนตามความสามารถ โดยจะต้องวัด

^๒ กัญยาพร กาแข็ง และคณะ, “การพัฒนาสมรรถนะหลักของพยาบาลวิชาชีพโดยหัวหน้าหอผู้ป่วย โรงพยาบาลทั่วไปภาคใต้”, รายงานวิจัย, (คณะพยาบาลศาสตร์ : มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, ๒๕๕๐), หน้า ๑๕๘.

^๓ เกื้อจิตร ชีระกาญจน์, “สมรรถนะในปัจจุบันของผู้จัดการฝ่ายบริหารทรัพยากรบุคคลในกลุ่มธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย”, รายงานผลการวิจัย, (คณะบริหารธุรกิจ : มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต, ๒๕๕๕), หน้า ๑๑๑.

สมรรถนะให้เป็นในลักษณะพฤติกรรมที่สามารถวัดและสังเกตได้ จำเป็นต้องผสมผสานสมรรถนะให้อยู่ในระยะของกระบวนการการบริหารจัดการทรัพยากรมนุษย์ การจัดการบุคลากรและการพัฒนาบุคลากรเพื่อชดเชยในส่วนที่ขาด อันนำไปสู่ผลผลิตที่เพิ่มสูงขึ้น เพื่อเป็นการสร้างแรงจูงใจในการทำงาน นั่นเอง^๔

๕) ด้านการสาธารณสุขสงเคราะห์ พบว่า สมรรถนะในการบริหารจัดการในงานทางด้านสาธารณสุขสงเคราะห์ของพระสังฆาธิการในเขตอำเภอเมืองลำพูน ได้มีการทำงานในช่วยเหลือประชาชนผู้ที่ได้รับความเดือดร้อน โดยคณะพระสังฆาธิการนั้นได้ให้ความสำคัญต่อการสงเคราะห์หรือช่วยเหลือสังคม ตลอดไปถึงหน่วยงานต่างๆ โดยเฉพาะการช่วยเหลือสังคมในด้านวัตถุที่สามารถอำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนให้ได้มากที่สุด เพื่อให้บุคคลเหล่านั้นได้รับความช่วยเหลือในเบื้องต้น และยังสามารถสร้างกำลังใจ ซึ่งการทำงานนั้นก็ได้มีการกระจายอำนาจหน้าในการช่วยกันทำงาน สอดคล้องกับงานวิจัยของ **พระมหาสุริยา อภิวัตโน (มะสันเทียะ)** ที่กล่าวว่า หลังจากการศึกษาบทบาทในการบริหารกิจการคณะสงฆ์ของพระเทพวิทยาคม (หลวงพ่อคุณ ปริสุทฺธ) พบว่า พระเทพวิทยาคม (หลวงพ่อคุณ ปริสุทฺธ) เป็นพระเถระผู้ใหญ่ เปี่ยมด้วยคุณธรรมจริยธรรมโดยให้ ทานบารมี ศิลบารมี บุญบารมี และวาสนาบารมี ได้บำเพ็ญตนเป็นประโยชน์ต่อประเทศชาตินานัปประการ ผู้วิจัยจึงคิดเห็นว่า ควรนำมาใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานทางด้านสาธารณสุขสงเคราะห์ ได้นั่นเอง^๕

๖) ด้านการสาธารณูปการ พบว่า เมื่อมีการก่อสร้างภายในวัดนั้นแต่ละครั้งก็จะต้องมีการอิงถึงความเป็นเอกลักษณ์ของแบบพื้นบ้านล้านนาทางภาคเหนือของเราอยู่ทุกครั้ง เพื่อไม่ให้เป็นการผลิตผสมผสานศิลปะที่ไม่ลงตัว ซึ่งจะทำให้การทำงานทางด้านนี้เกิดความเสียหาย และไม่ประสบความสำเร็จในการทำงานทางด้านนี้ได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ **พระมหาปริวัฒน์ ฐิตวิริโย (กุลนิวัต)** ที่กล่าวว่า การจัดสาธารณูปโภค เช่น น้ำประปา ไฟฟ้า อย่างทั่วถึง รวมทั้งมีการใช้งบประมาณของวัดอย่างคุ้มค่าในการจัดกิจกรรมต่างๆ โดยคำนึงถึงความประหยัดและประโยชน์สูงสุดสาระสำคัญของการใช้หลักธรรมาภิบาลแต่ละหัวข้อได้อย่างชัดเจน ซึ่งก็สามารถสร้างความเป็นระบบให้กับวัดโดยมีรูปแบบการบริหารด้วยหลักธรรมาภิบาลที่ชัดเจน จนสร้างเป็นรูปธรรมในการทำงานได้^๖

^๔ Ledford, E.Gerald.& Heneman, L. Robert., “Competency Pay for Professionals and Managers in Business : A review and Implications for Teachers”, **Journal of Personnel Evaluation in Education**. 12(2) (June,1998) :pp. 103-121.

^๕ พระมหาสุริยา อภิวัตโน (มะสันเทียะ), “การศึกษาบทบาทในการบริหารกิจการคณะสงฆ์ของพระเทพวิทยาคม (หลวงพ่อคุณ ปริสุทฺธ)”, **วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต**, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๑), หน้า ๘๙.

^๖ พระมหาปริวัฒน์ ฐิตวิริโย (กุลนิวัต), “ความคิดเห็นของพระภิกษุที่มีต่อการบริหารจัดการวัดตามหลักธรรมาภิบาล กรณีศึกษาวัดในเขตอำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี”, **วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต**, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๓), หน้า ๕๖.

๕.๒.๒ การนำเอาหลักกลไกสมรรถนะทั้ง ๕ ด้านเข้าไปเสริมสร้างการบริหารงานกิจการคณะสงฆ์ ของพระสังฆาธิการ ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดลำพูน

๑) **สมรรถนะมุ่งผลสัมฤทธิ์ (Achievement Motivation)** พบว่า สมรรถนะการทำงานแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปกครองเพื่อจะทำให้มีการทำงานไปได้อย่างมีรูปแบบ ตามกฎหมาย ข้อบังคับของทางมหาเถรสมาคมได้ และเมื่อเกิดปัญหาทางด้านใดนั้น ก็จะสามารถแก้ไขงานนั้นๆ ได้อย่างรวดเร็วขึ้น และสมรรถนะทางด้านการทำงานแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์การเผยแผ่มีการใช้กลไกการทำงานแบบกำหนดเป้าหมายในการทำงานของการเผยแผ่โดยอาจจะใช้กลยุทธ์ในการบรรยายที่สามารถสร้างความสนใจ โดยอาจจะมีการใช้เครื่องมือทางเทคโนโลยีต่างๆ เข้ามาช่วยการทำงานและสมรรถนะการมุ่งผลสัมฤทธิ์ศาสนศึกษาใช้กลไกทางด้านการทำงานแบบมีแผนการสอน นำเข้ามาประยุกต์ใช้การทำงานทางด้านการศึกษา และสมรรถนะการมุ่งผลสัมฤทธิ์ศึกษาสงเคราะห์ได้นำเอากลไกทางด้านการทำงานร่วมกับองค์กรภายนอก อาทิ มีการทำงานร่วมกับสำนักงานพระพุทธศาสนา ห้างร้าน และบริษัทต่างๆ เป็นต้น ในส่วนสมรรถนะการมุ่งผลสัมฤทธิ์สาธารณสงเคราะห์ ใช้กลไกการมีเป้าหมายในการทำงาน โดยกลไกนี้ก็จะมีการจัดการแบ่งงานกันทำ และสมรรถนะการมุ่งผลสัมฤทธิ์สาธารณูปการมีการใช้กลไกการวางแผนงานในการก่อสร้าง เพื่อที่จะทำให้งานเป็นไปอย่างมีระบบแบบแผน สอดคล้องกับงานวิจัยของ **ดาระกา ศิริสันติสัมฤทธิ์** ที่กล่าวว่า บุคลากรที่ต้องปฏิบัติงาน ในตำแหน่งงานที่มุ่งผลลัพธ์ หรือ ผลสัมฤทธิ์ที่จะสนับสนุนให้องค์กรบรรลุเป้าหมายตามภารกิจ งานด้านนโยบายและการวางแผน คุณสมบัติเฉพาะตำแหน่ง ที่มีความจำเป็นมากที่สุด ได้แก่ ด้านความรู้ ได้แก่ มีความรู้ด้านการวางแผนเชิงกลยุทธ์ มีความเข้าใจในกระบวนการงาน ด้านทักษะและความสามารถ ได้แก่ การคิดแบบองค์รวมหรือบูรณาการ คิดการวิเคราะห์ การคิดอย่างเป็นระบบ ด้านคุณลักษณะอื่นๆ ได้แก่ มีคุณธรรม จริยธรรม สำหรับคุณลักษณะที่มีความจำเป็นในระดับมากรองลงมา ได้แก่ ด้านความรู้ ได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับหลักเกณฑ์ วิธีการ กฎ ระเบียบที่เกี่ยวข้องกับงาน มีความสามารถในการควบคุมตนเองได้^๗

๒) **สมรรถนะด้านความร่วมแรงร่วมใจ (Teamwork)** พบว่า สมรรถนะการทำงานแบบร่วมแรงร่วมใจปกครอง ได้ใช้กลไกทางด้านการนัดประชุมประจำเดือน เข้าไปช่วยเสริมสร้างสมรรถนะในด้านการงานเพื่อไม่ให้เกิดการผิดพลาดในตามที่ทางมหาเถรสมาคม และสำนักงานเจ้าคณะอำเภอ ได้ให้นำไปปฏิบัติ ส่วนสมรรถนะความร่วมแรงร่วมใจเผยแผ่ มีการใช้กลไกทางด้านการงานแบบเป็นกลุ่ม เข้ามาช่วยในการทำงานด้านการเผยแผ่พระพุทธศาสนา และสมรรถนะทางด้านความร่วมแรงร่วมใจศาสนศึกษาได้มีการนำเอากลไกของการมีส่วนร่วม เข้ามาช่วยเสริมสร้างในการทำงานคือ เน้นการมีส่วนร่วมในการเรียนไปพร้อมๆ กัน และสมรรถนะความร่วมแรงร่วมใจศึกษาสงเคราะห์ได้นำเอากลไกทางด้านการงานแบบมีความสามัคคี เข้าไปช่วยในการทำงานในการสร้างความร่วมแรงร่วมใจกัน และสมรรถนะความร่วมแรงร่วมใจสาธารณสงเคราะห์ ได้ใช้กลไกการมีส่วนร่วมในการทำงานไปด้วยกันเข้ามาประยุกต์ใช้ สุดท้ายสมรรถนะทางด้านความร่วมแรงร่วมใจ

^๗ พระเกษมศักดิ์ วรสุโข (อาสนะทอง), “การศึกษารูปแบบสมรรถนะของบุคลากรสายสนับสนุนวิชาการ ในสถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ”, **รายงานวิจัย**, (คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม : สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง, ๒๕๕๒) หน้า ๕๓.

สาธารณูปการนั้น ได้มีการใช้กลไกทางด้านการรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น เข้ามาช่วยเสริมสร้างสมรรถนะในการทำงานทางด้านนี้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ พระมหาศกดิ์พิชิต ฐานสิทฺโธ (ชัยดี) ที่กล่าวว่า บทบาทการเผยแผ่ บทบาทสาธารณสงเคราะห์ การเผยแผ่ทางพระพุทธศาสนาในปัจจุบันนี้จะต้องมีรูปแบบและแนวทางในการเผยแผ่พุทธธรรมที่ดำเนินตามพุทธวิธีการสื่อสาร โดยวิธีการเผยแผ่ของพระสาวกและมีการนำหลักการสื่อสาร ตามหลักนิเทศศาสตร์เข้ามาช่วยในการเผยแผ่หลักพุทธธรรม เพื่อเป็นกลยุทธ์ในการโน้มน้าวใจให้ผู้ฟังเกิดศรัทธา กล่าวหาญ เลื่อมใส เร้าใจอยากฟังอยากประพฤติปฏิบัติตาม เพื่อความมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และเข้าถึงมหาชน หรือกลุ่มเป้าหมายมากยิ่งขึ้น รูปแบบการเผยแผ่พุทธธรรมของท่านแบ่งเป็น ๓ ประเภท คือ รูปแบบการใช้สื่อบุคคล รูปแบบการใช้สื่อมวลชน รูปแบบการใช้สื่อเฉพาะกิจ การเผยแผ่พุทธธรรมของพระวิสุทธาธิปดี (วีระ ภทฺทจารี) จึงประสบผลสำเร็จอย่างสูงยิ่งเพราะความโดดเด่น ในด้านการประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี โดยการชี้ให้ทำนาให้ดูอยู่ให้เห็น ยิ่งกว่านั้นรูปแบบและแนวทางในการเผยแผ่พุทธธรรมของท่านก็มีความหลากหลายทันสมัย เข้ากับยุคเข้ากับเหตุการณ์ เป็นปัจจัยส่งเสริม สนับสนุนให้การเผยแผ่ประสบความสำเร็จ ซึ่งสามารถนำไปเป็นแบบอย่าง หรือประยุกต์ใช้ ในการเผยแผ่พุทธธรรมของนักเผยแผ่ในปัจจุบัน เพื่อให้เกิดประโยชน์อย่างยิ่งยวดต่อพระพุทธศาสนาสืบไป^๘

๓) สมรรถนะการสั่งสมความเชี่ยวชาญในงานอาชีพ (Expertise) พบว่า สมรรถนะการสั่งสมความเชี่ยวชาญในการปกครองนั้น ได้ใช้กลไกทางด้านการจัดทำโครงการอบรมพัฒนาผู้นำทางด้านการปกครอง ขึ้นมาอยู่ทุกๆ ปี เพื่อสามารถประยุกต์ใช้กับการงานทางด้านการปกครองได้ และสมรรถนะความสั่งสมความเชี่ยวชาญในงานอาชีพการเผยแผ่ ได้มีกลไกทางด้านโครงการอบรมพระนักเทศน์จัดขึ้นมาอยู่ทุกๆ ปี ก็เพื่อที่จะให้พระสงฆ์นั้น ได้เรียนรู้ในหลักการเผยแผ่ และสมรรถนะทางด้านการสั่งสมความเชี่ยวชาญในงานอาชีพ ศึกษาสงเคราะห์ได้นำเอากลไกการมีโครงสร้างในการทำงาน ซึ่งกลไกนี้ก็สามารถทำให้งานของพระสังฆาธิการได้บรรลุเป้าหมายในการทำงานได้ง่ายขึ้น ส่วนสมรรถนะการสั่งสมความเชี่ยวชาญในงานอาชีพสาธารณสงเคราะห์ ได้ใช้กลไกการมีแผนยุทธศาสตร์ในการทำงานร่วมกับองค์กรภาครัฐและเอกชนร่วมในการทำงาน และสมรรถนะทางด้านการสั่งสมความเชี่ยวชาญในงานอาชีพสาธารณูปการ ได้มีการใช้กลไกการอบรมในเรื่องบริหารจัดการวัดแบบลำนนาเข้าไปช่วยในการทำงาน และสมรรถนะทางด้านการสั่งสมความเชี่ยวชาญในงานอาชีพศาสนศึกษาในการเรียนการสอนใช้กลไกอบรมพระสอนศีลธรรมเข้ามาช่วยในการปฏิบัติงาน สอดคล้องกับการวิจัยของ วชิรา เครือคำอ้าย ที่กล่าวว่า รูปแบบการนิเทศนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู เพื่อพัฒนาสมรรถภาพการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการคิดของนักเรียนประถมศึกษา ที่มีชื่อว่า รูปแบบการนิเทศดับเบิลพีไออี PPiE โดยประกอบด้วย ๔ ขั้นตอน มีดังต่อไปนี้ ๑. ขั้นเตรียมความรู้ - เทคนิควิธีการจัดการเรียนรู้ Preparing : P ๒. ขั้นเตรียมวางแผนการนิเทศ Planning: P ๓. ขั้นดำเนินการนิเทศการสอน Implementing : I ๔. ขั้นประเมินผลการนิเทศ Evaluating : E รูปแบบที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพ โดยการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญ และการตรวจสอบประสิทธิภาพเชิงประจักษ์ ผลการตรวจสอบพบว่า อาจารย์พี่เลี้ยงนั้น ได้มีสมรรถนะภาพการนิเทศ

^๘ พระมหาศกดิ์พิชิต ฐานสิทฺโธ (ชัยดี), “ศึกษาบทบาทการเผยแผ่พุทธธรรมของพระวิสุทธาธิปดี (วีระ ภทฺทจารี)”, วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย , ๒๕๕๓), บทคัดย่อ.

การสอนที่ส่งเสริมการคิด หลังการใช้รูปแบบสูงกว่าก่อนการใช้รูปแบบการนิเทศ นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูมีสมรรถภาพการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการคิด และหลังการได้ใช้รูปแบบสูงกว่าก่อนการใช้รูปแบบการนิเทศ และนักเรียนมีความสามารถในการคิดหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ครูพี่เลี้ยง และนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูมีความพึงพอใจต่อรูปแบบการนิเทศในระดับมากที่สุด นักเรียนมีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนรู้ในระดับเห็นด้วยมาก ผู้เกี่ยวข้องเสนอแนะว่า ควรนำรูปแบบการนิเทศ ไปใช้ในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในรายวิชาอื่นๆ เพื่อประโยชน์ในการผลิต และพัฒนาครู นั้นเอง^๙

๔) สมรรถนะด้านการให้บริการที่ดี (Service Mind) พบว่า สมรรถนะการให้บริการที่ดีในการปกครองได้ใช้กลไกการสร้างความสัมพันธ์ที่ดี ให้แก่บุคลากรภายในวัด และสมรรถนะด้านการบริการที่ดีของเผยแผ่ได้ใช้กลไกการทำงานแบบเชิงรุกเพราะว่า ในสมัยนี้การทำงานทางด้านการเผยแผ่นั้น จะรออยู่เพียงแต่ในวัดไม่ได้ ส่วนสมรรถนะการให้บริการที่ดีศาสนศึกษาได้มีการนำเอากลไกทางด้านการนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ในการทำงานทางด้านนี้ ก็คือ มีการจัดทำสื่อการเรียนการสอน และสมรรถนะทางด้านการให้บริการที่ดีสาธารณสงเคราะห์ ได้มีการใช้กลไกความสนับสนุนในการทำงานเพื่อจะให้งานบรรลุผลสำเร็จได้ สมรรถนะการให้บริการที่ดีสาธารณูปการนั้นก็ได้มีกลไกการให้บริการอย่างตรงจุด เข้ามาช่วยในการเสริมสร้างสมรรถนะในการทำงานเพราะว่าไม่ใช่แค่การทำเพียงแคในวัดเท่านั้น แต่ยังร่วมไปถึงการทำภารกิจสร้างภายนอกวัดที่เป็นสาธารณประโยชน์แก่ส่วนร่วมให้แก่ประชาชน และสมรรถนะการให้บริการที่ดีสาธารณสงเคราะห์ ได้ใช้กลไกทางด้านการประสานงานที่ดีทั้งภายใน และภายนอกองค์กรอยู่ตลอดเวลา สอดคล้องกับงานวิจัยของ **ฉันทนา กล่อมจิต** ที่กล่าวว่า ด้านการศึกษาสงเคราะห์ คณะพระสังฆาธิการได้มีการสนับสนุนในเรื่องให้การศึกษาแก่นักเรียนที่ได้ศึกษาแผนก พระปริยัติธรรม สอบนักธรรม และการอบรมปฏิบัติธรรม อยู่ตลอดเวลาของทุกปี^{๑๐}

๕) สมรรถนะด้านจริยธรรม (Integrity) พบว่า สมรรถนะด้านความมีจริยธรรมการปกครอง โดยมีการใช้กลไกทางด้านการให้ความเสมอภาค และความยุติธรรมของการบริหารจัดการปกครองต่างๆ และสมรรถนะทางด้านจริยธรรมการเผยแผ่ ได้นำเอากลไกการมีศิลาจารวัตรที่งดงามเข้าไปช่วยในการทำงานเพื่อสร้างความถูกต้องดีงามของความเป็นพระสงฆ์ที่ดี ส่วนสมรรถนะด้านจริยธรรมศาสนศึกษาได้ใช้กลไกทางด้านการปฏิบัติหน้าที่ไปตามสุจริตธรรม อีกทั้งสมรรถนะด้านจริยธรรมของการศึกษาสงเคราะห์ ได้มีกลไกทางด้านการมีข้อระเบียบ บังคับต่างๆ เข้ามาช่วยในการทำงาน ส่วนสมรรถนะทางด้านจริยธรรมสาธารณูปการ โดยมีการนำเอากลไกทางด้านการมีหลักความโปร่งใสในการทำงานเพื่อเป็นการสร้างความมีจริยธรรมในการทำงาน และสมรรถนะความมีจริยธรรมสาธารณสงเคราะห์ ได้มีการนำเอากลไกการมีความเสียสละ เข้ามาช่วยกับการทำงานทางด้านนี้ ก็

^๙ วชิรา เครือคำอ้าย, “การพัฒนาารูปแบบการนิเทศนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเพื่อพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการคิดของนักเรียนประถมศึกษา”, **ปริญญานินพนธ์ ปรัชญาคุณภิณัตติ สาขาวิชาหลักสูตร และการสอน**, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยศิลปากร, ๒๕๕๒), หน้า ๓๓๙ – ๓๔๖.

^{๑๐} ฉันทนา กล่อมจิต, “รูปแบบการจัดการศึกษาและเผยแผ่ศาสนาธรรมของวัดในพระพุทธศาสนา : กรณีศึกษา วัดป่าบ้านค้อ อำเภอเมืองผิง จังหวัดอุดรธานี”, **รายงานการวิจัย**, (กรุงเทพมหานคร : สำนักงานเลขาธิการการศึกษา, ๒๕๕๖), หน้า ๑๐๔.

เพื่อที่จะให้พระสังฆาธิการ ได้มีการปฏิบัติหน้าที่ไปด้วยความสุจริต สอดคล้องกับงานวิจัยของ **พระกฤตพจน์ สุทธิจิตโต** (หวานดี) ที่กล่าวว่า พระสงฆ์ที่มีบทบาทในการพัฒนา มีความอดทน มีความเสียสละ และมีความยุติธรรม โดยยึดพระธรรมวินัยเป็นหลักในการปกครอง มีวิสัยทัศน์กว้างไกล มีความรู้ ฟังเหตุและผล ความคิดเห็นของผู้อื่น เพื่อนำความคิดเห็นเหล่านั้นมาประยุกต์ใช้ให้เข้ากับการพัฒนาสังคมแต่ละด้าน ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น^{๑๑}

๕.๒.๓ การเปลี่ยนแปลงในการเสริมสร้างสมรรถนะการบริหารกิจการคณะสงฆ์ของพระสังฆาธิการ ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดลำพูน

๑) **สมรรถนะการมุ่งผลสัมฤทธิ์ (Achievement Motivation)** พบว่า การเปลี่ยนแปลงในสมรรถนะด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์เผยแพร่ หลังจากมีการนำเอากลไกการกำหนดเป้าหมายในการทำงาน มีการเปลี่ยนแปลงคือ ทำให้พระสังฆาธิการได้เกิดความมั่นใจมากขึ้นเนื่องจากว่า ได้เข้าใจถึงในเรื่องของรายละเอียด การทำงานทางด้านการเผยแพร่ และก็จะทำให้รู้ว่าเป้าหมายในการทำงานเรื่องนี้ต้องการบรรลุผลสำเร็จในด้านใดบ้าง ส่วนสมรรถนะทางด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ศาสนศึกษา หลังจากได้มีการนำเอากลไกแผนการสอนแล้วนั้นก็จะทำให้ได้มีระบบการเรียนการสอนเพื่อจะพัฒนาได้อย่างถูกต้องในการเรียน และสมรรถนะความมุ่งผลสัมฤทธิ์ศึกษาสงเคราะห์ หลังใช้กลไกทางด้านการทำงานร่วมกับองค์กรภายนอกพบการเปลี่ยนแปลงคือ ได้มีเครือข่ายในการทำงานที่มากขึ้น ซึ่งสิ่งเหล่านี้ก็จะช่วยสร้างความก้าวหน้าทำให้ได้รับโอกาสจากการสนับสนุน ได้มากขึ้น ส่วนสมรรถนะทางด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์สาธารณสงเคราะห์มีการนำเอากลไกการมีเป้าหมายในการทำงาน พบการเปลี่ยนแปลงว่า ทำให้มีการทำงานที่มีพันธกิจ หรือทิศทางที่จะทำงานทางด้านนี้มีความชัดเจนตรงตามความต้องการของประชาชน และสมรรถนะในการทำงานแบบการมุ่งผลสัมฤทธิ์สาธารณูปการ มีการใช้กลไกการวางแผนงานในการก่อสร้างเห็นถึงการเปลี่ยนแปลง ทำให้มีระบบแผนงานที่จะบริหารจัดการทำงานการก่อสร้างภายในวัดของตนเองให้เป็นระบบระเบียบได้มากยิ่งขึ้น และสมรรถนะการมุ่งผลสัมฤทธิ์ของการปกครอง หลังจากได้มีการนำเอากลไกการทำงานอย่างมีระบบ จึงเห็นการเปลี่ยนแปลงคือ ทำให้พระสังฆาธิการได้มีการทำงานอย่างเป็นระบบ ระเบียบมากยิ่งขึ้น พร้อมกับมีการทำงานด้วยความมุ่งมั่น และทุ่มเทกับการทำงานอย่างมากขึ้นอีกด้วย สอดคล้องกับงานวิจัยของ **พระเทพรัตนสุธี (สมศักดิ์ โชติณฺธโร)** ที่กล่าวว่า ๑) ควรจัดให้มีการอบรมเรื่องกฎระเบียบข้อบังคับต่างๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการปกครองคณะสงฆ์ ๒) ควรให้มีการจัดการประชุมเพื่อวางนโยบายในการปกครองร่วมกันภายในเขตการปกครองคณะสงฆ์ ๓) ควรให้ผู้ใต้บังคับบัญชาได้มีส่วนในการกำหนดหรือการออกข้อบังคับในการปกครองเพื่อทำให้เกิดความสมดุลในการบริหารหรือเพื่อให้ผู้บังคับและผู้อยู่ใต้บังคับบัญชามีการปกครองอย่างเรียบร้อย นั่นเอง^{๑๒}

^{๑๑} พระกฤตพจน์ สุทธิจิตโต, “บทบาทของเจ้าอาวาสที่มีต่อการพัฒนาสังคม : ศึกษากรณีจังหวัดสมุทรปราการ”, **วิทยานิพนธ์ศาสนศาสตรมหาบัณฑิต**, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย, ๒๕๕๔), บทคัดย่อ.

^{๑๒} พระเทพรัตนสุธี (สมศักดิ์ โชติณฺธโร), “บทบาทการบริหารกิจการคณะสงฆ์ด้านการปกครองของจังหวัดปทุมธานี”, **วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต**, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๓), หน้า ๓๓.

๒) สมรรถนะด้านความร่วมมือร่วมใจ (Teamwork) พบว่า สมรรถนะทางด้านการร่วมมือร่วมใจในการปกครองหลังจากได้มีการนำเอากลไกการประชุมประจำเดือน ทำให้รูปแบบการปกครองที่มีในทิศทางเดียวกัน ซึ่งแต่ละฝ่ายนั้นก็จะมีการรับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกันมากยิ่งขึ้น และสมรรถนะทางด้านการร่วมมือร่วมใจสาธารณูปการ หลังจากที่ได้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ผลการเปลี่ยนแปลงก็คือ มีการทำงานเป็นหมู่คณะมากยิ่งขึ้น และก็จะทำให้วัดของตนเองนั้นได้มีความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันได้ ส่วนสมรรถนะความร่วมมือร่วมใจศาสนศึกษา หลังจากได้ใช้กลไกเน้นการมีส่วนร่วมพบการเปลี่ยนแปลงว่า ทำให้ได้ถึงจุดอ่อนจุดแข็งของผู้เรียนว่าแต่ละคนว่าเป็นอย่างไร โดยควรจะเน้นวิธีการสอนให้แต่ละคนนั้นในรูปแบบใดบ้าง เพื่อสามารถทำให้การสอนในเรื่องราวต่างๆ ได้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นนั่นเอง และสมรรถนะด้านความร่วมมือร่วมใจ ศึกษา สงเคราะห์พบการเปลี่ยนแปลงว่า กลไกทางด้านการทำงานแบบมีความสามัคคีนั้น สามารถทำให้มีการพัฒนาตนเองในการทำงานร่วมกับบุคคลอื่นๆ ได้มากขึ้น และก็จะทำให้แต่ละบุคคลได้มีการช่วยเหลือกันทำงานไปพร้อมเพรียงกัน ส่วนสมรรถนะด้านความร่วมมือร่วมใจศาสนสงเคราะห์ หลังได้นำเอากลไกการมีส่วนร่วมในการทำงานเข้าไปประยุกต์ จึงทำให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงก็คือ ได้ให้บุคคลต่างๆ ได้นำเสนอวิธีการทำงานให้มีรูปแบบที่มีความหลากหลายมากขึ้นจนสามารถสร้างคณะทีมงานให้มีความแข็งแกร่งได้ และสมรรถนะทางด้านการร่วมมือร่วมใจการเผยแผ่มีการใช้กลไกการทำงานแบบเป็นกลุ่ม ทำให้ทราบถึงการเปลี่ยนแปลงในเรื่องการพัฒนาทำงานแบบเป็นกลุ่มคณะได้มากยิ่งขึ้น โดยได้มีการช่วยเหลือกันในการทำงานของการเผยแผ่กันมากขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ **พระมหาวิเชียร ชาญณรงค์** ได้กล่าวว่า พระสงฆ์มีบทบาทในการเป็นผู้นำของชุมชน ด้วยการกระตุ้นให้ปลูกจิตสำนึกและจิตอาสา โดยมีวิธีนำเอาเทคนิควิธีการในการเข้าถึงชุมชน เพื่อทำการสื่อสารกับชุมชนผ่านการเทศน์ บรรยาย ป้ายข้อความสื่อด้วยหลักธรรม และมีการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมและเป็นผู้ให้คำปรึกษาในการพัฒนากิจกรรมกลุ่ม ซึ่งตั้งเป้าหมายไว้คือชุมชนปลอดจากอบายมุขโดยขั้นตอนของกิจกรรมมุ่งให้เกิดการเรียนรู้ให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาของตนเอง ^{๑๓}

๓) สมรรถนะการสั่งสมความเชี่ยวชาญในงานอาชีพ (Expertise) พบว่า สมรรถนะทางด้านการสั่งสมความเชี่ยวชาญปกครองหลังใช้กลไกโครงการอบรมพัฒนาผู้นำเห็นถึงการเปลี่ยนแปลงก็คือ ทำให้ได้มีการพัฒนาองค์ความรู้ทางด้านการปกครองของตนเองอยู่เสมอๆ ถ้าหากพระสงฆ์มีการรูปร่างไม่เข้าใจในหลักการทำงานนั้นๆ พระสงฆ์ที่มีการที่มีองค์ความรู้ ก็จะมีการช่วยกันอธิบายให้รับฟัง และสมรรถนะทางด้านการสั่งสมความเชี่ยวชาญการเผยแผ่ หลังจากได้มีการนำเอากลไกโครงการอบรมพระนักเทศน์ ทำให้มีการพัฒนาองค์ความรู้ ความสามารถ ที่แปลกใหม่อยู่เสมอๆ แล้วก็ยังสามารถนำเอาองค์ความรู้เข้าไปช่วยในการเสริมสร้างทักษะการทำงานทางด้านการเผยแผ่ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และสมรรถนะสั่งสมความเชี่ยวชาญศึกษาสงเคราะห์ได้นำเอากลไกการมีโครงสร้างในการทำงานเห็นถึงการเปลี่ยนแปลงก็คือ ได้มีการบริหารงานอย่างมีระบบ และมีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น ซึ่งก็สามารถที่จะกระจายงาน หรือแบ่งภาระงานให้ไปรับผิดชอบได้ง่ายมาก

^{๑๓} พระมหาวิเชียร ชาญณรงค์, “บทบาทพระสงฆ์ในการนำหลักธรรมมาใช้ทำกิจกรรมงานพัฒนาชุมชน เพื่อ ลด ละ เลิก อบายมุข : ศึกษาเฉพาะกรณีพระครูศีลวราภรณ์”, วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๕๒), บทคัดย่อ.

ยิ่งขึ้น และสมรรถนะการสั่งสมความเชี่ยวชาญสาธรรณสงเคราะห์ หลังจากได้มีการนำเอากลไกการมีแผนยุทธศาสตร์ในการทำงานร่วมกับองค์กรภาครัฐและเอกชน จึงพบการเปลี่ยนแปลงว่า ได้มีนโยบายและกระบวนการที่องค์กรได้มีการตั้งเป้าหมายไว้ร่วมกันในการสงเคราะห์ที่มีอยู่อย่างจำกัดให้สามารถจะตอบสนองต่อความต้องการของบุคคลที่ได้รับความช่วยเหลือให้มากที่สุด ส่วนสมรรถนะการสั่งสมความเชี่ยวชาญสาธรรณูปการมีการนำเอากลไกโครงการการอบรมบริหารวัดแบบล้านนาที่พบการเปลี่ยนแปลงว่า จะทำให้พระสงฆ์สามารถได้มีการพัฒนาองค์ความรู้ของแต่ละบุคคล แล้วก็สามารถนำเอามาบูรณาการเข้ากับการทำงานทางด้านสาธรรณูปการได้ ส่วนสมรรถนะการสั่งสมความเชี่ยวชาญศาสนศึกษา หลังจากได้นำเอากลไกโครงการอบรมพระสอนศีลธรรมพบการเปลี่ยนแปลงว่า ได้มีวิธีการสอนที่หลากหลายมากยิ่งขึ้น และก็ยังได้รับการพัฒนาองค์ความรู้ของตนเองอยู่ทุกปี สอดคล้องกับงานวิจัยของ **พระปลัดเกียรติศักดิ์ สันทวีวรกุล** ได้กล่าวว่า องค์ประกอบในการจัดการศาสนศึกษาจะดีหรือไม่ประการใดนั้น จะต้องขึ้นอยู่กับเจ้าสำนักเรียน หรือเจ้าสำนักศาสนศึกษา และครูอาจารย์ผู้บริหารการศาสนศึกษา ที่ได้ช่วยแบกรับภาระหน้าที่การศาสนศึกษาอย่างเต็มกำลังอันเป็นการแสดงความกตัญญูต่อพระศาสนา อีกด้วย^{๓๔}

๔) สมรรถนะด้านการให้บริการที่ดี (Service Mind) พบว่า สมรรถนะการบริการที่ดีในการปกครองหลังจากได้นำเอากลไกการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีเห็นการเปลี่ยนแปลงก็คือ ทำให้การปกครองของพระสงฆ์สามเณรภายในวัดนั้นได้มีความสัมพันธ์ที่แน่นหนามากขึ้น พร้อมกับมีความเข้าใจซึ่งกันละกันของการอยู่ร่วมกัน และสมรรถนะการบริการที่ดีการเผยแผ่หลังจากได้ใช้กลไกการทำงานแบบเชิงรุกแล้วนั้น จึงทำให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงก็คือ ทำให้พระสงฆ์สามารถได้มีการเข้าถึงตัวประชาชนมากยิ่งขึ้น และก็ยังสามารถสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับประชาชน และสมรรถนะการบริการที่ดีศาสนศึกษาหลังจากได้มีการใช้กลไกการนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ในการสอน จึงทำให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงก็คือ ทำให้สามารถช่วยให้เด็ก นักเรียนทั้งหลายได้มีการเข้าถึง และเข้าใจในการเรียนรู้ให้ได้มากยิ่งขึ้น ส่วนสมรรถนะด้านการบริการที่ดีสาธรรณสงเคราะห์ หลังจากที่ได้มีการนำเอากลไกการสนับสนุนในการทำงานร่วมกันจึงให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงก็คือ มีการรับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกัน พร้อมกับมีการช่วยเหลือกันสนับสนุนในการทำงานต่างๆ ได้มากยิ่งขึ้น ส่วนสมรรถนะด้านการให้บริการที่ดีสาธรรณูปการหลังจากได้มีการนำเอากลไกการให้บริการอย่างตรงจุดเข้ามาช่วยในการทำงานพบเห็นถึงการเปลี่ยนแปลงคือ ก็จะมีการรับรู้ว่าการสร้างเสนาสนะแต่ละครั้งสามารถมี การนำมาใช้ประโยชน์ได้มากเพียงพอ และสามารถสร้างตรงตามความต้องการของประชาชนภายในหมู่บ้าน และสมรรถนะการให้การบริการที่ดีศึกษาสงเคราะห์หลังจากได้มีการนำเอากลไกการประสานงานที่ดีทั้งภายในและภายนอกองค์กร จึงทำให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงก็คือ ทำให้การทำงานนั้นได้มีระบบและเครือข่ายที่แข็งแรง อีกทั้งยังสามารถที่จะช่วยเหลือแก่พระสงฆ์ สามเณร เด็ก เยาวชน และนักเรียนได้รับโอกาสอย่างทั่วถึงกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ **อัญพร พงษ์โสภณ** ได้กล่าวว่า บทบาทของพระสงฆ์ สามารถช่วยเป็นสื่อในการชี้แนะและปลูกจิตสำนึกประชาชน เพื่อการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง เช่น ช่วยในเรื่องของทุนทรัพย์การศึกษาแก่เด็กเยาวชน ที่

^{๓๔} พระครูสังฆรักษ์พศวีร์ อธิปญโญ, “บทบาทพระสงฆ์ในการบริหารกิจการคณะสงฆ์: ศึกษากรณีพระสงฆ์ในจังหวัดนนทบุรี”, วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๑), หน้า ๑๐๔.

ด้วยโอกาสในเรื่องทุนการศึกษา พระสงฆ์นั้นก็เป็นผู้นำและเป็นผู้ที่ชักชวนประชาชนผู้ที่มีทุนทรัพย์เข้ามาเป็นส่วนหนึ่งในการทำงานทางด้านการศึกษาสงเคราะห์ เพื่อมีส่วนร่วมในการแบ่งปันโอกาสให้แก่เด็ก เยาวชน ที่ด้วยโอกาส ได้มีทุนทรัพย์ของการเรียนต่อได้นั่นเอง^{๑๕}

๕) สมรรถนะด้านจริยธรรม (Integrity) พบว่า สมรรถนะทางด้านจริยธรรมของการปกครองหลังจากได้มีการนำเอากลไกการให้ความเสมอภาคในการปกครองนั้นเปลี่ยนแปลงก็คือ ทำให้มีการตัดสินใจ โดยใช้หลักพื้นฐานของความเป็นธรรมให้แต่ละฝ่าย ไม่มีการโอนเอียงเข้าข้างไปฝ่ายหนึ่งฝ่ายใด และสมรรถนะด้านจริยธรรมเผยแผ่หลังจากได้ใช้กลไกการมีศีลธรรมที่ตรงตามแล้วเปลี่ยนแปลงก็คือ ทำให้มีการประพฤติปฏิบัติตนให้อยู่ในหลักวิถีแห่งความถูกต้อง และดีงามของความเป็นพระสงฆ์ที่ดี และสมรรถนะด้านจริยธรรมศาสนศึกษาหลังจากที่ได้ใช้กลไกทางด้านการปฏิบัติหน้าที่ไปตามสุจริตธรรมเปลี่ยนแปลงว่า พระสังฆาธิการแต่ละรูปนั้นก็ได้รับความรับผิดชอบต่องานที่ตนเองได้รับมอบหมายให้มาสอน โดยไม่มีการละเว้นหน้าที่ในการสอน และสมรรถนะทางด้านจริยธรรมศึกษาสงเคราะห์หลังได้นำเอากลไกทางด้านการมีข้อระเบียบบังคับต่างๆ เปลี่ยนแปลงก็คือ ทำให้พระสังฆาธิการจะได้มีการทำงานที่โปร่งใส เมื่อได้รับเป็นผู้คัดเลือกในการตัดสินใจของการให้ทุนการศึกษาแก่ผู้ได้รับโอกาส และสมรรถนะด้านการมีจริยธรรมสาธารณสงเคราะห์ได้เอากลไกการมีความเสียสละเข้ามาช่วยจึงเปลี่ยนแปลงก็คือ ทำให้ได้มีการจัดแบ่งปันมากยิ่งขึ้น ย่อมเสียสละเงินนิศยภัตของแต่ละรูปเพื่อช่วยเหลือกันในการสงเคราะห์ และสมรรถนะทางด้านการมีจริยธรรมสาธารณูปการมีการนำเอากลไกการมีหลักโปร่งใสในการทำงานเข้ามาช่วยในการทำงานแล้วก็พบการเปลี่ยนแปลงก็คือ จะทำให้พระสังฆาธิการได้รู้จักแต่งตั้งคณะกรรมการเข้ามาเป็นส่วนร่วมในการก่อสร้างเสนาสนะต่างๆ ภายในวัดของตนเองเพื่อเป็นการสร้างความโปร่งใส ตามหลักธรรมาภิบาล และหลักคุณธรรมทางพระพุทธศาสนาได้มากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ **เฉลิม อุตกฤษฎ์** ได้กล่าวว่า บทบาทพระภิกษุในการพัฒนาชุมชน พบว่า ในเรื่องการพัฒนาวัดของพระภิกษุมีบทบาทมากที่สุด ได้แก่ การสร้างปรับปรุงที่อยู่อาศัย และการคมนาคมภายในวัด ส่วนบทบาทที่น้อยที่สุดได้แก่ การสร้างกับปรับปรุงป่าช้า เมรุเผาศพ และแหล่งน้ำดื่ม น้ำใช้ เครื่องอำนวยความสะดวกสบายต่างๆ เรื่องการพัฒนาหมู่บ้านพระภิกษุมีบทบาทมากที่สุด ได้แก่ การปรับปรุงการคมนาคมในหมู่บ้าน ส่วนบทบาทที่น้อยที่สุด ได้แก่ การสร้างปรับปรุงห้องสมุด แหล่งน้ำเพื่อเกษตรกรรม สถานที่ประกอบกิจกรรมของหมู่บ้านเรื่องบริการสังคม พระภิกษุมีบทบาทมากที่สุด ได้แก่ การสร้างปรับปรุงบริเวณโรงเรียนและจัดหาอุปกรณ์การศึกษา และการบริจาคสิ่งของที่จำเป็นให้ประชาชนผู้ที่เดือนเดือน ตลอดไปถึงโรงพยาบาลและการสร้างโรงเรียน โดยการทำงานทางด้านนี้ พระสงฆ์ก็ได้ให้ความร่วมมือกันเป็นอย่างดี^{๑๖}

^{๑๕} ฉันทพร พงษ์โสภณ, “บทบาทของพระสงฆ์ สื่อบุคคลในการชี้แนะและปลูกจิตสำนึกประชาชนชนบท เพื่อการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น ศึกษากรณี พระสังฆาธิการระดับเจ้าอาวาสจังหวัดกาญจนบุรี”, **วิทยานิพนธ์วารสารศาสดมหาบัณฑิต**, (มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๓๙), หน้า ๖๓.

^{๑๖} เฉลิม อุตกฤษฎ์, “การศึกษาบทบาทพระภิกษุในการพัฒนาชุมชน”, **วิทยานิพนธ์สังคมสงเคราะห์ ศาสดมหาบัณฑิต**, (คณะสังคมสงเคราะห์ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๕๑), หน้า ๘.

๕.๓ ข้อเสนอแนะ

ในการศึกษาเรื่อง “การเสริมสร้างสมรรถนะการบริหารกิจการคณะสงฆ์ ของพระสังฆาธิการ ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดลำพูน” ซึ่งผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะต่างๆ และก็ยังมีประเด็นที่น่าจะทำการศึกษาวิจัยเพิ่มเติม เพื่อเป็นประโยชน์ในการนำไปใช้ให้สมบูรณ์ได้ยิ่งขึ้น ดังนี้

๕.๓.๑ ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

๑) คณะพระสังฆาธิการในระดับผู้บังคับบัญชาในเขตอำเภอเมืองลำพูน ต้องมีการให้ความสำคัญในเรื่องของการวางแผนกลไกในการเสริมสร้างสมรรถนะอยู่ทุกๆ ปี เพื่อเป็นการพัฒนาสมรรถนะของพระสังฆาธิการ และสามารถเชื่อมโยงกับการบริหารกิจการคณะสงฆ์ทั้ง ๖ ด้าน ที่พระสังฆาธิการได้มีการดำเนินในการทำงานอยู่ในปัจจุบัน

๒) คณะพระสังฆาธิการในระดับผู้บังคับบัญชาในเขตอำเภอเมืองลำพูน ควรที่จะมีการพัฒนาส่งเสริมในด้านของการเพิ่มพูนองค์ความรู้ของกลไกสมรรถนะให้คณะพระสังฆาธิการทุกๆ ระดับอยู่เสมอเพื่อเป็นการที่จะให้คณะพระสังฆาธิการ สามารถนำเอาองค์ความรู้ที่ได้รับการพัฒนานั้นมาบูรณาการเข้ากับงานทางด้านการบริหารกิจการคณะสงฆ์

๕.๓.๒ ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

๑) การพัฒนาสมรรถนะของพระสังฆาธิการ ต้องมีการเรียนรู้ร่วมกันและควรมีการส่งเสริมสนับสนุนให้คณะพระสังฆาธิการนั้น ได้เข้ามามีส่วนร่วมกับการสร้างกระบวนการกลไกสมรรถนะในการบริหารกิจการคณะสงฆ์ให้มากยิ่งขึ้น

๒) ควรมีการทำงานร่วมกับองค์กรต่างๆ ทางภาครัฐและเอกชนให้มากขึ้น เพื่อเป็นการสร้างกลไกสมรรถนะการสร้างเสริมความเข้มแข็ง และความมีเอกภาพในการบริหารงานกิจการคณะสงฆ์ของพระสังฆาธิการในเขตอำเภอเมืองลำพูนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

๕.๓.๓ ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

๑) ควรมีการศึกษาในการเสริมสร้างสมรรถนะการบริหารกิจการคณะสงฆ์ โดยมีการมุ่งเน้นหรือเจาะลึกในการศึกษาวิจัยแต่ละด้านไปเช่น ศึกษาการเสริมสร้างสมรรถนะการบริหารกิจการคณะสงฆ์ทางด้านการปกครอง ศึกษาการเสริมสร้างสมรรถนะการบริหารกิจการคณะสงฆ์ทางด้านการเผยแผ่พระพุทธศาสนา เป็นต้น

๒) ควรมีการศึกษาในการเสริมสร้างสมรรถนะการบริหารกิจการคณะสงฆ์ โดยมีการมุ่งเน้นหรือ เจาะลึกในการศึกษาแบบการทำวิจัยการเสริมสร้างสมรรถนะการบริหารกิจการคณะสงฆ์ ในรูปแบบเชิงปริมาณของการทำวิจัยครั้งต่อไป